

Kevésbé hangsúlyosak a versenyjogi szempontok Kínában, ahol a Tencent a WeChat nevű alkalmazásával már megvalósította a nyugati techóriások vágyalmát. Több mint egymilliárd felhasználójának lehetősége van az appon belül szöveges, hang- és videóüzenet küldésére, hang- és videóhívásra, kép-, videó- és fájlküldésre, mobilfizetésre, az aktuális tartózkodási hely megosztására, hírek olvasására, taxirendelésre, hotelszoba lefoglalására, de lehet az alkalmazásban játszani vagy

orvosi konzultációra jelentkezni, sőt percek alatt személyi hitelt igényelni is. A lehetőségek tárháza néhány éve bővült a Mini Programs nevű megoldással, melynek köszönhetően a fejlesztők "alkalmazáson belüli alkalmazásokat" hozhatnak létre - tehát harmadik fél által kitalált funkciókkal is bővíthető a WeChat.

Válogatta: Berke Barnabásné

Forrás: HVG (52. sz.), 2022. január 19.

"Valódi béremelésre ott van lehetőség, ahol a fenntartó közelebb áll a tűzhöz"

TÖLGYESI GÁBOR

Egy új eljárással gyorsan és fenntartható módon oldható meg az új lakások építése.

A Medgyessy-kormány 2002 szeptemberében átlagosan 50 százalékkal emelte meg a közalkalmazottak bérét. A Közgűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete (KKDSZ) 2020-as felmérése szerint a kulturális szféra dolgozóinak mintegy 70 százalékkal csökkent a reálbére 18 év alatt. (Jelenleg mintegy 9-10 ezer ember dolgozik ebben a szférában.) A 2010-es évek közepére az ágazat szinte minden dolgozója a garantált bérminimumot kapta, végzettségtől, szakmai gyakorlattól függetlenül. Egy érettségizett, pályakezdő, valamint egy tudományos fokozattal, címezzel, akadémiai tagsággal rendelkező munkatárs egyaránt.

2020 májusában a parlament megfosztotta a kulturális dolgozókat a közalkalmazotti státusuktól – az érintett szakszervezetek korábban a húsvéti mun-

kaszünet négy napját kapták meg a törvénymódosítás véleményezésére –, mondván, a Munka Törvénykönyvének hatálya alá tartozva a bérük majd jelentősen emelkedni fog. (2008-ban befagyasztották a közalkalmazotti bértáblát, amelyet csak a minimálbér-emelés, illetve a garantált bérminimum emelése korrigált.) „Azokra a könyvtárosokra, akik nem csinálnak semmit, azokra nem lesz majd szükség, ám akik aktívan kitalálják, hogyan lehet új és új programot hozni, ők nagyon sok pénzért dolgozhatnak majd” – fogalmazott akkor *Fekete Péter* kulturális államtitkár, akarva-akaratlanul is rámutatva arra: a szerződéses munkatársakat könnyebb elbocsátani, mint egy közalkalmazottat. Fekete később bocsánatot kért a „láblógató könyvtárosok” hasonlatért – ez nem az a szféra.

A nagyon sok pénzért dolgozó könyvtárosokról azóta sem lehet beszélni: a közművelődési és közgűjteményi dolgozók továbbra is a közszféra legrosszabbul kereső munkavállalói közé tartoznak, keresetük a szociális szektor dolgozóinak, vagy a pedagógusok kereseténél is alacsonyabb. Pedig a munkavállalók nagy része magasan kvalifikált, egyetemi, szakmai végzettségekkel, idegen nyelvtudással és tudományos fokozattal is rendelkezik. A KKDSZ több mint egy évtizede minden év január

22-én, a magyar kultúra napján demonstrációt tartott, hogy a kulturális szféra dolgozóinak bére legalább megközelítse az átlagbért – a KSH múlt év szeptemberében közzétett adata szerint ez bruttó 433 ezer forint –, ám ezúttal tüntetés helyett sajtótájékoztatót tartott a kulturális ágazat 20 százalékos béremelésének részleteit szabályozó kormányrendeletéről. Öröme van ok, ünneplésre nincs.

Mint a KKDSZ elnöke, *Dobrovits Orsolya* a sajtótájékoztatón összefoglalta: a közalkalmazotti státuszról kilépő munkavállalóknak a kormány korábban 6–6 százalékos béremelést ígért, ez azonban 2020-ban és 2021-ben felemás módon valósult meg. A plusz összegre az intézményeket fenntartó önkormányzatok pályázhattak az Emberi Erőforrások Minisztériumához (Emmi), ám akadtak olyan forráshiányos önkormányzatok, amelyek ezt a többletpénzt nem továbbították a kulturális intézményeknek. Így egy borsodi és egy nyugat-dunántúli kulturális intézmény fizetései között már különbségek keletkeztek, megindult a polarizáció. Ráadásul erről a béremelésről rendelet nem született, a fenntartók nem számonkérhetők.

A kulturális ágazat 20 százalékos béremeléséről már született rendelet, december 6-án. A kulturális intézmények közvetlenül az Emmi-től igényelhetik meg a béremeléshez szükséges összeget, december 15-ig. A KKDSZ szerint a több évtizedes lemaradást és közalkalmazotti jogviszony munkaviszonnyá alakítása miatti hátrányokat ez a 20 százalékos emelés nem pótolja, a közművelődési és közgyűjteményi dolgozók jelentős része így is a garantált bérminimumot – bruttó 260 ezer forintot – fogja megkapni. Ráadásul ez a bértöbblet csak a 2022-es évre szól.

Valódi béremelésre ott van lehetőség, ahol a fenntartó közelebb áll a tűzhöz, jó viszonyban áll az adott kormánnyal – fogalmazott a KKDSZ alelnöke, *Papp Katalin*, utalva olyan kiemelt intézményekre, mint a Magyar Nemzeti Múzeum vagy a Petőfi Irodalmi Múzeum. Igaz, a kiemelt intézmények munkatársai sem örülhetnek felhőtlenül: béremelésük egyszeri bérjellegű juttatás, nincs garancia arra, hogy azt a jövő évben is megkapják. – Miközben évről évre

elhangzik, hogy az Európai Unióban GDP arányosan Magyarország költi a legtöbbet a kultúrára, a kulturális szféra dolgozói a teljes alábecsülésüket szenvedik el. Nem kapnak megbecsülést, miközben még az alaptörvényben is szerepel a kultúrához való jog. Akik most mennek nyugdíjba, szegénységre, nyomorra vannak ítélve – fogalmazott Papp Katalin, aki azt is sérelmezte: a szakszervezettel utoljára 2015. június 5-én egyeztetett a kulturális államtitkárság, még *Hoppál Péter* államtitkársága idején. – A skandináv országokban a kormányzat partnernek tekinti a szakszervezeteket, nálunk ellenségnek.

A KKDSZ múzeumi területért felelős elnökségi tagja, *Kiss Vendel* is arról beszélt: egy diplomás, doktorált, már nyugdíj előtt álló muzeológus fizetése sem közelíti meg a magyarországi átlagbért, az idénre garantált 20 százalékos béremelést pedig az infláció részben elviszi. Egy pályakezdő muzeológushoz képest pedig egy áruházi pénztáros is nagyobb bért kap. A megyei hatókörű múzeumokat leszámítva az önkormányzatoknak ráadásul nem kötelező feladata a múzeumok fenntartása, ezért mintegy 90 vidéki múzeum ég és föld között lebeg mint Mohamed koporsója: idénre van bér, de a kormány bármikor mondhatja, jövőre nem adom meg ezt a támogatást, gazdálkodik ki a fenntartó. Eközben a múzeumi feladatok növekednek, a munkatársak száma pedig folyamatosan csökken. – Ez nem életpálya-modell, fiatal, ambíciózus embereknek ide jönni nem pálya ilyen fizetésekkel. Ez a vidéki múzeumi hálózat elsorvadását fogja jelenteni mind szakmailag, mind személyileg,

A KKDSZ közművelődési területért felelős elnökségi tagja, *Csóka Edit* arról számolt be: több vidéki nagyvárosban – Debrecenben, Szegeden – művelődési házakat vonnak össze más önkormányzati intézményekkel, miközben a 20 százalékos béremeléssel a közművelődési dolgozók mintegy 70 százaléka csak a garantált bérminimumot fogja megkapni. – Pedig, ha valaki ma igazán innovációban gondolkodik, egy ország fejlesztésében, az látja: a kultúra a gazdaság katalizátora. – Csóka Edit szerint a kultúra támogatásának többről kellene szólnia a látványberuházásoknál vagy várak rekonstrukciójánál.

Statisztika

A kormány részéről sokszor elhangzik, hogy az Európai Unióban GDP arányosan Magyarország költi a legtöbbet a kultúrára. Csak azt nem teszik hozzá: ebbe a statisztikába a szabadidőre, sportra, egyhá-

zakra fordított támogatásokat, valamint a kulturális látványberuházások költségeit is beleszámolják.

Válogatta: Berke Barnabásné

Forrás: www.nepszava.hu
